

Právnická fakulta Univerzity Karlovy v Praze

P O S U D E K
vedoucího diplomové práce

Jméno a příjmení studenta: Karolína Drachovská

Název práce: Digitální pozůstalost

Jméno a příjmení vedoucího: doc. JUDr. PhDr. David Elischer, Ph.D.

Práce vyhodnocena IS jako originální (tj. shoda <5 %)

1. Formulace cílů, metodika zpracování práce a aktuálnost tématu:

Autorka předkládá práci na individuálně zadané téma digitální pozůstalosti. Zvolila tak nejen aktuální fenomén/problém, který je zajímavý z pohledu teoretického (otázka co v rámci digitálního obsahu je věcí v právním smyslu, co smrtí zůstavitele zaniká, resp. by mělo zaniknout a co nikoliv – co by mělo být předmětem dědické sukcese), ale který má mimořádně významné praktické konotace, s nimiž se potýká notářská praxe (dědění kryptoměn, účtů PayPal, osobních účtů, komerčních digitálních aktiv, tzv. zvěčnění účtů atd.). Zvolený výzkumný problém analyzuje a poměřuje nejen prismalem tradičního dědického práva a jeho principiálních východisek (srov. zdařilé aktualizací výklady Tilschových zásad dědického práva), ale je schopna jej zasadit do naprosto moderních kontextů, v nichž dominují ty nejpokročilejší projevy všech v praxi se vyskytujících digitálních technologií. Jde tak o téma nové a originální, které právem zasluhuje zvýšenou pozornost odborné veřejnosti, třebaže doposud o něj soukromoprávní doktrína nejevila nějaký zásadní zájem. S výjimkou Doubkovy monografie narazíme spíše na dílčí odborné statě (Kittel, Jareš, Drachovská). Autorka v úvodu své práce jasně vymezuje její cíle (dominantně analytické a doplňkově i komparativní) a klade si otázky, na které se snaží svou prací nalézt a nutno dodat i nalézá (vždy argumentačně přesvědčivé) odpovědi. Vlastní metody práce a přístupu jsou v úvodu zřetelně naznačeny, i z práce samotné je patrné, že autorka zvolila analytický přístup, který se uplatní v celé její práci. Výborné metodologické zvládnutí celého tématu je jednoznačnou devizou předložené práce a svědčí o odborné vytrvalosti (málo obvyklé u diplomantů) a autorčině strukturovaném myšlení. V práci byla využita komparace s jinými právními řádů (Rakousko jako příklad země s historicky podobnou právní kulturou a Německo jako země s inspirující civilistikou) a bohatá cizojazyčná literatura, která dané téma reflektuje přeci jen více než zatím česká nauka.

2. Logická struktura a členění diplomové práce:

Text (113 tis. znaků) je celkově přehledně a jasně členěn, jeho struktura je logická, jednotlivé výklady na sebe souvisle navazují. I další vnitřní členění odpovídá klasickým doktrinárním přístupům, zejména je respektováno předepsané členění pro odborný text, tj. úvod do problematiky, shrnutí dosavadního stavu poznání a odborné diskuse nad problémem, stručný rozbor judikatury (včetně německého BGH) a další teoretická východiska, nakonec závěr a úvahy *de lege ferenda*. Práce je složena ze 5 větších kapitol, z nichž každá je dále vnitřně členěna do jedné až dvou úrovní podkapitol. První kapitola propedeuticky nastiňuje teoretická východiska problému a autorka se v ní vypořádává s vymezením pojmu digitální pozůstalost, resp. digitální majetek (rozsah a povaha). Druhá kapitola stanoví předpoklady dědění digitálního majetku, včetně důkladné analýzy dvou stěžejních teoretických přístupů (věcněprávní a obligacní). Třetí kapitola je pak věnována zevrubné a komplexní analýze dědění internetových komunikačních účtů, přičemž se autorka zabývá rovněž jejich relací k právům třetích osob, smluvním podmínkám a ingerenci veřejné moci. V kapitole čtvrté se autorka

zamýšlí nad děděním kryptoměn a črtá vcelku zřetelné limity takové sukcese (prozatím uspokojivě řeší otázku tzv. privátního klíče a jeho nezbytnosti k úspěšnému přechodu kryptoaktiv). Pátá kapitola se vypořádává s otázkou neméně důležitou, a to děděním online databází a účtů s předplatným. I zde autorka prokazuje výbornou znalost souvisejících oblastí soukromého práva (právo autorské a osobnostní).

3. Rozsah a úroveň použitých zdrojů a práce s nimi, bibliografické citace, poznámkový aparát:

Při zpracování tématu byl použitý dostatečný počet bibliografických pramenů, které autorka správně uvádí a na konkrétních místech vždy cituje v souladu s citační normou. Poznámkový aparát je přehledný, adekvátní a je veden svědomitě. Výběr literatury a pramenů základna je reprezentativní a zahrnuje jak tituly aktuální české i zahraniční právní nauky, tak publikace reflektující právní úpravu starší.

4. Jazyková, stylistická úroveň a formální úprava rigorózní práce

Pokud bych měl něco práci vytknout, tak to bude zjevně absentující jazyková, stylistická a formální korektura. V práci se bohužel vyskytne relativně dost chyb, stylistických a formálních nedostatků. Namátkou: str. 6 – druhý řádek seshora – přebývá slovo „má“; str. 7 – poznámka pod čarou č. 8 věta nedává dobrý smysl; str. 8 – třetí řádek chybí předložka „na“ a šestý řádek chybí slovo „majetku“ a sedmý řádek má být správně „abychom“; str. 16 poslední souvětí je krkolomné; str. 19 – bod (iv) má být správně post mortem; str. 29 – řádek 15 – nesrozumitelně použito slovo vybudování; a některé další. S právní terminologií je jinak pracováno vždy korektně.

5. Formulace vlastních závěrů (práce s judikaturou, úvahy de lege ferenda)

Práce předkládá řadu názorů a závěrů, je totiž souvislým originálním autorským uchopením. Autorka by se mohla u ústní obhajoby znovu blíže vyjádřit zejména k:

- Str. 8 – jak je myšlena ovladatelnost (ii) a jak ovladatelnost (iii)?
- Str. 10 – v čem přesně spatřuje autorka „odlišnost od osoby“ – se závěrem nepolemizují, jen bych rád bližší vysvětlení
- Proč je dobré odvrhnout věcněprávní teorii, když máme v současnosti široké pojetí věci?
- Jaká kritéria by aplikovala při posuzování osobního charakteru obsahu virtuálního účtu pro účely (ne)dědění?

6. Odborná kvalita zpracování tématu rigorózní práce

Práce je po odborné stránce nadstandardní a splňuje beze zbytku požadavky kvalifikační práce tohoto stupně, a to jak rozsahem, tak kvalitativní analýzou. Prokazuje autorčiny výborné (ucelené, promyšlené, utříděné) znalosti hmotněprávní problematiky, jakož i souvisejících širších soukromoprávních otázek a neshledal jsem v ní – s výhradou výše uvedených formálních chyb – žádné nedostatky.

Závěr:

Předložená práce prokázala mimořádnou odbornou samostatnost a erudici autorky při zpracovávání obtížného (nového a originálního) tématu, schopnost zorientovat se v zákonné úpravě, doktríně a příslušné judikatuře. **Práci doporučuji k ústní obhajobě. Navrhuji i s ohledem na formální kritéria hodnocení výborně/velmi dobře.**

Datum: 28. 12. 2022

Podpis vedoucího diplomové práce
doc. JUDr. PhDr. David Elischer, Ph.D.